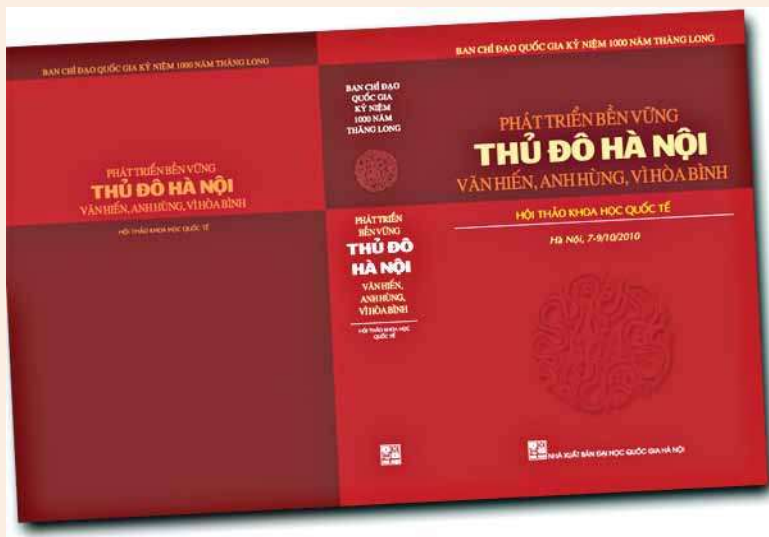

GS.TS PHÙNG HỮU PHÚ - ỦY VIÊN TW ĐẢNG, PHÓ TRƯỞNG BAN THƯỜNG TRỰC BAN TUYÊN GIÁO TW:

Nhà xuất bản Hà Nội phối hợp với ĐHQGHN biên tập lại cuốn kỷ yếu thành cuốn sách có giá trị trong Tủ sách Nghìn năm – Thăng Long. Hội thảo xứng đáng là một trong những sự kiện có dấu ấn, có chiều sâu góp phần vào thành công của 10 ngày Đại lễ. Hội thảo là sự kiện kỷ niệm có trí tuệ, được tổ chức một cách khoa học, hợp lý, phục vụ cho sự kiện trọng đại của dân tộc Việt Nam, của Thủ đô Hà Nội. Hội thảo có phiên toàn thể và các hoạt động trao đổi học thuật sôi nổi đầy trách nhiệm và trí tuệ tại 4 tiểu ban, có bài phát biểu sâu sắc của ông Bí thư Thành ủy, có báo cáo đề dẫn của GS.TSKH Vũ Minh Giang - Trưởng ban Tổ chức hội thảo và một số báo cáo khái quát các giá trị biểu trưng của Thủ đô Hà Nội. Từ kết cấu hợp lý của hội thảo thể hiện sự tham gia đầy nhiệt huyết với tình yêu Hà Nội sâu sắc của các nhà khoa học. Hội thảo có chất lượng chuyên môn cao, vừa đề cập các vấn đề rất căn bản vừa đề cập đến những vấn đề hết sức thiết thực.

Hội thảo mang tính chất “gói lại” một cách tương đối những nghiên cứu về 3 giá trị cơ bản nhất của Thăng Long - Hà Nội đồng thời cung cấp những luận cứ khoa học, những lý luận mới, những bước tiến mới nhận thức về Thủ đô Hà Nội. Hà Nội đang là một đô thị cổ có lịch sử lâu đời đồng thời là một đô thị mới trong quá trình đô thị hoá với biết bao thời cơ và thách thức, bao vấn đề bức xúc đang đặt ra cần được đánh giá cận kề để đề xuất các phương hướng, giải pháp cụ thể. Hội thảo tạo điều kiện gợi mở việc tiếp tục triển khai các vấn đề rộng hơn, chiều sâu hơn để giúp các nhà quản lý có cơ sở khoa học hơn từ đó đề ra các quyết sách, thực thi các giải pháp vừa đáp ứng nhu cầu phát triển khách quan của Thủ đô trong thời kỳ mới, vừa đáp ứng nhu cầu chính đáng của tình cảm cộng đồng dân tộc Việt Nam và mong muốn chung

của bạn bè quốc tế.

Hội thảo khoa học quốc tế “Phát triển bền vững Thủ đô Hà Nội: Văn hiến, Anh hùng, Vì hòa bình” không phải là hội thảo duy nhất mà là hội thảo tầm cỡ có ý nghĩa mở đầu. Việc tiếp tục tổ chức những hội thảo có quy mô tương tự như hội thảo này để ý tưởng, nghiên cứu của các nhà khoa học tiếp tục được hoàn thiện, được phát triển là cần thiết và từng bước đưa vào thực tiễn cuộc sống.

Hội thảo đã thành công tốt đẹp là có sự quan tâm đầy nhiệt huyết, trách nhiệm và tình yêu với Hà Nội của

các nhà nghiên cứu trong và ngoài nước, có sự chủ động tổ chức của ĐHQGHN - cơ quan thường trực tổ chức hội thảo. Cùng với sự vào cuộc với ĐHQGHN có Ban Tuyên giáo Trung ương và một số cơ quan khác. Đặc biệt, thành viên của các tiểu ban đã làm việc rất tích cực, chủ động đã góp phần làm nên thành công của Hội thảo.

GS. NGND PHAN HUY LÊ - CHỦ TỊCH HỘI KHOA HỌC LỊCH SỬ VIỆT NAM:

Tôi rất mừng là tất cả chúng ta đều nhất trí rằng đây là một cuộc hội thảo rất thành công, thành công ở chiều sâu khoa học, thành công ở tính thực tiễn của nó, thành công ở sự tạo lập nên một nhận thức mới sâu sắc và khá toàn diện về Thăng Long - Hà Nội. Đây là cuộc hội thảo đầy tâm huyết, đầy tinh thần trách nhiệm và chất trí tuệ cao. Chúng ta rất hài lòng về cuộc hội thảo này, nhưng nếu chỉ dừng lại ở đây thì thật đáng tiếc. Cho nên chúng tôi đề nghị là sau cuộc hội thảo này:

Thứ nhất, đề nghị Ban Tổ chức biên tập lại toàn bộ báo cáo và xuất bản thành công trình đưa vào tủ sách Thăng Long ngàn năm văn hiến. Đây là một công trình không những thể hiện thành công của chúng ta hôm nay mà còn để lại một hồ sơ, một tư liệu cực kỳ có giá trị cho mai sau. Chúng tôi kiến nghị Văn phòng Ban chỉ đạo 1000 năm Thăng Long, NXB Hà Nội gấp rút làm công việc biên tập và in thật đẹp, thật trang trọng và biên tập thật kỹ không để lại các lỗi, để cuốn sách xứng đáng với tầm cỡ và thành công của Hội thảo.

Thứ hai, trong cuộc Hội thảo này, trên cơ sở nhận thức sâu sắc và đầy tinh thần trách nhiệm của mỗi người, hầu hết các nhà khoa học đều đưa ra các khuyến nghị của mình. Các khuyến nghị đi vào từng phương diện một. Chẳng hạn như tiếng nói Hà Nội như thế nào, ứng xử như thế nào trước tình trạng tiếng nói Hà Nội đang bị pha tạp. Vấn đề phong cách Hà Nội, rồi các vấn đề giao thông vận tải, việc bảo tồn di sản Việt Nam và đặc biệt là vấn đề quy hoạch Hà Nội hôm nay và mai sau. Làm thế nào đó để Hà Nội phát triển bền vững, hiện đại nhưng vẫn giữ được tất cả cái gì tạo nên dáng dấp riêng của Hà Nội, phong cách của Hà Nội, bản sắc của Hà Nội. Hà Nội không thể lẫn với bất cứ thủ đô nào trên thế giới và mang đặc

điểm chung của các thủ đô phương Đông. Đây là vấn đề rất lớn. Tôi nghĩ rằng những khuyến nghị tuy ở từng khía cạnh nhưng tổng hợp lại chắc chắn sẽ rất có ý nghĩa nhất là với các nhà hoạch định chính sách và xây dựng quy hoạch. Chúng ta đề nghị Ban tổ chức trên cơ sở các ý kiến phát biểu của từng nhà khoa học, Trưởng tiểu ban sẽ tổng hợp lại thành một bản kiến nghị gửi lên lãnh đạo Hà Nội và gửi lên lãnh đạo Chính phủ, Trung ương.

Thứ ba, tôi nhớ rằng những năm 90 thế kỷ XX, trong các nhà khoa học Việt Nam đã có đề xuất với Hà Nội nên thành lập một Trung tâm hay Viện nghiên cứu về Hà Nội. Và trên thực tế danh hiệu Hà Nội học đã xuất hiện và vừa rồi có Viện về phát triển kinh tế đã ra đời. Nhưng cho đến hôm nay rất tiếc vẫn chưa có một tổ chức nghiên cứu toàn diện về Hà Nội. Có thể là một Trung tâm nghiên cứu về Hà Nội, có thể là Viện nghiên cứu về Hà Nội. Tôi nghĩ rằng đây là thời điểm đã chín muồi, mà nếu bỏ mất thời cơ này sẽ là có lỗi với Hà Nội. Thứ nhất là chúng ta tổ chức kỷ niệm 1000 năm Thăng Long. Thứ hai là chúng ta có một đội ngũ nghiên cứu về Hà Nội trong nước và quốc tế. Chúng ta có một loạt các

công trình nghiên cứu đa ngành về Hà Nội. Đã đến lúc lãnh đạo Hà Nội cần thành lập Viện hoặc Trung tâm nghiên cứu về Hà Nội. Nhưng điều quan trọng, đây phải là Viện nghiên cứu toàn diện, liên ngành về Hà Nội. Có thể bộ phận tổ chức của nó không lớn lắm, phải có những người lãnh đạo có tầm cỡ và phải có một số nhà nghiên cứu khoa học chuyên ngành trên những lĩnh vực cần thiết. Phương hướng phát triển chủ yếu của nó là phải tạo được sự liên kết và sự hợp tác trong nước và quốc tế. Có thể nói là hợp tác liên ngành, hợp tác quốc nội và hợp tác quốc tế là cơ sở có ý nghĩa quyết định cho sự thành công của trung tâm nghiên cứu này. Và nếu đi theo phương thức đó thì tổ chức này chỉ cần thành lập, tôi hy vọng rằng trong thời gian rất ngắn nó sẽ trở thành trung tâm rất mạnh và sẽ đóng góp một phần quan trọng cho phát triển Hà Nội, trực tiếp tư vấn cho các nhà quản lý, lãnh đạo Hà Nội

Cá nhân tôi nghĩ rằng trong thời cơ này mà không tổ chức thành lập được một trung tâm nghiên cứu như vậy là một sự chậm trễ. Nhân danh các nhà khoa học có mặt trong cuộc hội thảo này tôi kiến nghị lên lãnh đạo Hà Nội và Trung ương.

PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG ĐÔ THỊ TRONG BỐI CẢNH BIẾN ĐỔI TOÀN CẦU

>> GS. Zhou Quifeng
- Giám đốc Đại học Bắc Kinh

>> TS. Yeon-Cheon Oh
- Giám đốc ĐHQG Seoul

>> GS. Junichi Hamada
- Giám đốc Đại học Tokyo

>> GS. Mai Trọng Nhuận
- Giám đốc ĐHQGHN

Đây là chủ đề chính thức của Diễn đàn Giám đốc 4 Đại học chủ chốt Đông Á năm 2010 (BESETOHA 2010) tổ chức tại Hà Nội, chiều 8/10/2010.

Phát biểu khai mạc, thay mặt lãnh đạo, cán bộ, giảng viên, sinh viên ĐHQGHN, GS.TS Mai Trọng Nhuận – Giám đốc ĐHQGHN nhiệt liệt chào mừng các Giám đốc, các nhà khoa học đến từ ĐH Bắc Kinh, ĐH Seoul, ĐH Tokyo đã tham dự Diễn đàn.

GS.TS Mai Trọng Nhuận khẳng định, qua hơn 4 năm tổ chức Diễn đàn BESETOHA, các nhà khoa học hàng đầu của 4 Đại học đã cùng chia sẻ mỗi quan tâm chung và hướng tới một tương lai bền vững. Là những đại học hàng đầu của mỗi quốc gia và có vai trò quan trọng đối với Thủ đô đang phát triển năng động của 4 nước, BESETOHA là cầu nối quan trọng, không chỉ hợp tác giữa đại học với đại học mà còn với các khu công nghệ cao, với chính quyền thành phố

nhằm tạo ra một tam giác phát triển: Chính quyền – Đại học – Công viên khoa học công nghệ.

GS.TS Mai Trọng Nhuận tin tưởng, 4 đại học sẽ cùng nhau đào tạo nguồn nhân lực tài năng để tạo nên các thành phố khoa học công nghệ (technopolis) và xây dựng các đề tài, dự án nghiên cứu khoa học làm căn cứ phát triển bền vững thủ đô của 4 nước. Thông qua các chương trình hợp tác, hoạt động đào tạo và nghiên cứu khoa học, 4 đại học có thể chia

sẽ kinh nghiệm phát triển bền vững nhằm phát triển 4 thủ đô dựa vào đại học.

Nhấn mạnh tầm quan trọng của Diễn đàn BESETOHA, GS.TS Zhou Quifeng – Giám đốc ĐH Bắc Kinh nhận định, BESETOHA là cơ hội để các đại học trong khu vực Đông Á hiểu và học tập nhau đồng thời cũng là diễn đàn quan trọng để cùng nhau trao đổi về các vấn đề, sự đóng góp của các đại học cho sự phát triển bền vững của khu vực, thế giới và sự tiến bộ xã hội nói chung.

Đề cập đến chủ đề “Hướng tới sự hình thành không gian đô thị bền vững”, GS.TS Hamada Junichi – Giám đốc ĐH Tokyo - cho rằng, khái niệm bền vững không chỉ là tính bền vững sinh thái liên quan đến vấn đề môi trường tự nhiên hay thiên tai mà trước hết là chính sách đối với biến đổi khí hậu và cần phải giúp đô thị vượt qua hiện tượng phổ biến trong quá trình toàn cầu hóa.

GS.TS Hamada Junichi nhấn mạnh, các hiện tượng xuất hiện ở các đô thị và khu vực cá biệt không chỉ là hiện tượng đặc thù của khu vực đó và thường có quan hệ mật thiết với các hiện tượng xã hội quốc tế. Theo GS.TS Hamada Junichi, 4 Đại học có những quan điểm tương đồng về lịch sử, văn hóa, cần hợp tác chặt chẽ hơn nữa để cùng nhau giải quyết những vấn đề cho sự phát triển bền vững các đô thị,

Theo TS. Yeon-Chenon Oh – Giám đốc ĐH Seoul, trường đại học là không gian xã hội vùng cấu thành nên môi trường đô thị và là chủ thể trong công cuộc xây dựng đô thị bền vững. Với tư cách là chủ thể, nhiệm vụ và vai trò của trường đại học không chỉ giới hạn trong việc thực hiện những hoạt động sinh hoạt trong không gian của trường đại học. TS. Yeon-Chenon Oh cho rằng, thông qua việc hợp tác, giao lưu qua lại của các xã hội vùng, với tư cách là một cơ quan đào tạo và nghiên cứu, trường đại học phải đưa ra những đề án mới, những phương án thực thi cho việc xây dựng đô thị bền vững.

Cũng theo TS. Yeon-Chenon Oh, để

phát triển bền vững các đô thị, cần có sự hợp tác chặt chẽ giữa 4 Đại học, trong đó, cần phải tăng cường hơn nữa sự giao lưu nghiên cứu, trao đổi sinh viên, xúc tiến thực hiện các nghiên cứu chung thân thiện với môi trường.

Đặc biệt, với tư cách là cơ quan tổ chức Diễn đàn BESETOHA 2010, đồng thời cũng là cơ quan đưa ra chủ đề thảo luận của Diễn đàn, Giám đốc ĐHQGHN - GS.TS Mai Trọng Nhuận đã đề cập đến nội dung “Vai trò của giáo dục đại học đối với phát triển bền vững đô thị trong bối cảnh biến đổi toàn cầu”.

Theo GS.TS Mai Trọng Nhuận, đại học là nơi đào tạo và cung cấp cho đô thị nguồn nhân lực chất lượng cao, tham gia tích cực vào việc giải quyết các vấn đề đặt ra trong thực tiễn của các đô thị từ quy hoạch không gian, kiến

trúc cảnh quan, xây dựng cơ sở hạ tầng đến các vấn đề kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và bảo vệ môi trường đô thị. Đây chính là cơ sở hình thành nên chiến lược phát triển dựa vào đại học trong kỷ nguyên kinh tế tri thức. Sự phát triển bền vững đô thị là điểm kết thúc của những nghiên cứu, quản lý đơn ngành và mở đường cho nghiên cứu liên ngành.

Theo GS.TS Mai Trọng Nhuận, để các đại học có đủ năng lực thực tiễn tham gia tích cực vào quá trình hoạch định chính sách của các quốc gia và đô thị, cần phải đổi mới toàn diện phương thức tổ chức đào tạo và nghiên cứu khoa học theo định hướng đại học nghiên cứu đa ngành, đa lĩnh vực.

GS.TS Mai Trọng Nhuận nhấn mạnh, những tác động của quá trình biến đổi toàn cầu đến sự phát triển của các đô thị vô cùng phức tạp. Do vậy,

các giải pháp ứng phó, giải quyết chỉ có thể được đề xuất trên cơ sở của cách tiếp cận liên ngành hướng tới mục tiêu phát triển bền vững.

Trước đó, chiều 8/9/2010 đã diễn ra cuộc họp của Giám đốc 4 đại học: ĐH Bắc Kinh, ĐH Seoul, ĐH Tokyo và ĐHQGHN.

Tại buổi làm việc, giám đốc 4 đại học đều nhấn mạnh triết lý phát triển dựa vào đại học. Đặc biệt, lãnh đạo 4 đại học đề xuất ý tưởng hợp tác trọng tâm trong thời gian tới. Trong đó, ĐHQGHN đề xuất ý tưởng triển khai đào tạo thạc sĩ về biến đổi khí hậu, Đại học Seoul đưa ra ý tưởng tổ chức các lớp học di động trong 4 đại học, ĐH Bắc Kinh đề xuất việc tăng cường tổ chức các hội thảo, hội nghị giữa 4 đại học.

Trên cơ sở đó, Giám đốc 4 đại học đã cùng nhau thảo luận những việc chính để sớm hiện thực hóa các ý tưởng, trong đó nhấn mạnh cách thức thực hiện, chỉ đạo, tăng cường chia sẻ thông tin đến việc xây dựng

>> Bốn Giám đốc ký Tuyên bố chung

khung chương trình, lựa chọn sinh viên.

* Trong khuôn khổ những ngày diễn ra Diễn đàn BESETOHA, ngày 7/10/2010, Hội thảo giáo dục đại cương: “Giảng dạy kinh điển trong các đại học Đông Á” đã diễn ra với sự tham gia đồng đạo của các nhà khoa học 4 đại học chủ chốt Đông Á.

Phát biểu khai mạc hội thảo, GS.TSKH Vũ Minh Giang – Phó Giám đốc ĐHQGHN nhấn mạnh, việc đẩy mạnh giảng dạy kinh điển trong giáo dục đại học là một sáng kiến đầy ý nghĩa, đặc biệt trong xu thế chung của thế giới đều lấy phát triển dựa vào đại

học làm giá trị cốt lõi cho sự phát triển bền vững. Bên cạnh đó, một xu hướng khác đang được nhân rộng là việc các trường đại học, đại học có nhiều đặc điểm tương đồng liên kết tạo thành các mạng lưới để đẩy mạnh hơn nữa vai trò của giáo dục đại học trong việc hoạch định chính sách, đưa ra các giải pháp thông minh, cùng giải quyết những vấn đề cấp bách mang tính toàn cầu.

GS.TSKH Vũ Minh Giang cho rằng, giáo dục đại cương được coi là lĩnh vực tiên phong trong hợp tác của 4 đại học chủ chốt Đông Á. Với nhiều nét tương đồng về văn hóa, mỗi nước đều có những kho tàng phong phú những tác phẩm kinh điển giá trị, theo GS.TSKH Vũ Minh Giang, cần thiết phải chắt lọc những tác phẩm tinh túy nhất để tập hợp thành tài liệu chung phục vụ giảng dạy và nghiên cứu trong các đại học BESETOHA.